

مقدمه

در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعدادهاي درخشان مصوب جلسه 419 مورخ 77/2/22 شوراي عالی انقلاب فرهنگي و بند 5 بخش ج از ماده 2 قانون اهداف، وظايف و تشکيلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ 84/5/18 مجلس شوراي اسلامي مبنی بر برنامه‌ريزي براي شناسايي و حمايت از استعدادهاي درخشان و هدایت آنها به سمت اولويت‌هاي راهبردي کشور در حوزه‌هاي مختلف علوم و به منظور تسهيل ادامه تحصیل برگزیدگان علمي و دانشجویان ممتاز، آیین‌نامه ذیل تدوین مي‌شود:

مادّه 1: به منظور رعایت اختصار، واژه‌هاي زیر در این آیین‌نامه به کار مي‌رود:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

شوراي هدایت: شوراي هدایت استعداد هاي درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور؛

دانشگاه: هر يك از دانشگاهها و مؤسسه‌هاي آموزش عالی و پژوهشي کشور است که طبق مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت مي‌کنند؛

دوره پایین‌تر: دوره تحصیلی فعلی متقاضی؛

دوره بالاتر: دوره تحصیلی بلافاصله بعدی متقاضی؛

رشته: هر يك از رشته- محل‌هاي مذکور در دفترچه پذیرش دانشجو در سال ورود دانشجو به دانشگاه بدون در نظر گرفتن دوره روزانه یا نوبت دوم (شبانه)؛

ماده 2: افراد مشمول این ماده مي‌توانند بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر مستقیماً توسط دانشگاهها پذیرفته شوند؛
1-2: دوره کاردانی

الف- رتبه‌هاي اول تا سوم نهایی جشنواره‌هاي بین‌المللی خوارزمي، جوان خوارزمي، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌اي که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر يك از جشنواره‌ها؛

ب- نفر اول مسابقه ها و جشنواره هاي معتبر علمي بین‌المللي، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ت- رتبه هاي اول تا سوم مرحله کشوري مسابقه‌هاي دانش‌آموزي «فنی و حرفه‌اي و کشاورزي» و نیز مسابقه‌هاي دانش‌آموزي «علمي و کاربردي هنرستانهاي کار دانش» برای ورود به آموزشکده هاي فنی و حرفه اي وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمي – کاربردي و مؤسسه‌هاي آموزشی عالی غیردولتي - غیرانتفاعي با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها؛

ث- رتبه هاي اول تا سوم مسابقات جهاني مهارت برای ورود به مؤسسه‌هاي مذکور در بند «ت»، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

2-2: دوره کارشناسي(پيوسته و ناپيوسته)

الف- دارندگان نشان طلاي کشوري المپیادهاي دانش آموزي (موضوع مصوبات شوراي عالی انقلاب فرهنگي)، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوري با معرفی معاونت دانشجویي وزارت؛

رتبه‌هاي اول تا سوم نهایی جشنواره‌هاي بین‌المللي خوارزمي، جوان خوارزمي، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌اي که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانه هر يك از جشنواره‌ها؛

ت- نفر اول مسابقه ها و جشنواره هاي معتبر علمي بین‌المللي، با معرفی مراجع ذی‌ربط؛

ث- دانشجویان رتبه اول دوره کاردانی ناپيوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودي دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانش‌آموخته شوند و دارای میانگین کلّ حداقل هیجده باشند(برای ورود به دوره کارشناسي ناپيوسته)؛

ج- رتبه های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه های دانشجویی آموزشده های فنی و حرفه ای برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته در آموزشده های فنی و حرفه ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه ها؛

رتبه های اول تا سوم مسابقات جهانی مهارت برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته مؤسسه های مذکور در بند «ج»، با معرفی مراجع ذیربط؛

3-2: دوره کارشناسی ارشد

الف- رتبه های اول تا سوم مرحله نهایی المپیادهای علمی دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی معاونت دانشجویی وزارت؛

پ- رتبه های اول تا سوم نهایی جشنواره های بین المللی خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی در رشته مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه ای که در آن برگزیده شده اند، با معرفی دبیرخانه هر یک از جشنواره ها؛

ت- نفر اول مسابقه ها و جشنواره های معتبر علمی بین المللی با معرفی مراجع ذیربط؛

ث- رتبه اول کشوری جشنواره دانشجویان مبتکر و نوآور بسیجی شاهد و اینارگر؛

ج- دانشجویان ممتاز دوره کارشناسی پیوسته که حداکثر در مدت هشت نیمسال دانش آموخته شوند و به لحاظ میانگین کل جزو ده درصد برتر در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی خود باشند؛

دانشجویان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم رشته و هم ورودی دانشگاه محل تحصیل که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دانش آموخته شوند و دارای میانگین کل حداقل هفده باشند؛

نبره 1: برای دانشجویان دوره های کارشناسی پیام نور طول مدت تحصیل ده نیمسال در نظر گرفته می شود.

نبره 2: اولویت ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز مشمول این ماده، در همان دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل دانشجویان ممتاز در دانشگاه های دیگر (اعم از دولتی و غیر دولتی) بلامانع است.

نبره 3: تشخیص اعتبار علمی مسابقه های بین المللی (موضوع بندهای ب-2 و 1-2 و 2-2 و 3-2) طبق «دستورالعمل اجرایی تشخیص اعتبار جشنواره ها و مسابقه های علمی بین المللی»، مصوب شورای هدایت به عهده معاونت آموزشی وزارت است؛

نبره 4: دانشجویان ممتاز در رشته هایی که سرفصل دروس آنها طبق مصوبه شورای عالی برنامه ریزی وزارت در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیمسال تدوین و تصویب شده است نیز می توانند از تسهیلات مربوط بهره مند شوند؛

نبره 5: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود (مانند بیماری، مرخصی تحصیلی، رایمان و موارد مشابه) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین نامه شود، در این صورت پس از تایید و تشخیص معاونت آموزشی دانشگاه پذیرنده و معرفی به دبیرخانه شورای هدایت موضوع در کمیته کارشناسی مسائل استعداد های درخشان وزارت بررسی و با تایید نهایی معاونت آموزشی وزارت، استفاده از تسهیلات مربوط امکان پذیر می باشد.

نبره 6: دانشگاه ها موظفند حداقل یک نفر و حداکثر ده درصد از ظرفیت پذیرش (تعداد ثبت نام شدگان) هر یک از رشته های دوره بالاتر موجود را به دانشجویان ممتاز دوره پایین تر (موضوع بندهای ث-2، ج و 3-2) اختصاص دهند؛

نبره 7: مقدار ده درصد در هر یک از رشته های دوره های پایین تر و بالاتر، بر اساس اولویت علمی و مجموع ظرفیتهای دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می شود.

نبره 8: در صورتی که مقدار درصد محاسبه شده در هر یک از دوره های تحصیلی پایین تر یا بالاتر عدد صحیحی نباشد، گرد کرده آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره 9: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در دوره بالاتر کمتر از 5 نفر باشد دانشگاهها مجازند حداکثر يك نفر از دانشجویان ممتاز دوره پایینتر را با در نظر گرفتن سایر شرایط این آیین نامه پذیرش کنند؛

تبصره 10: دانشجویان ممتاز مذکور در این ماده (به غیر از بند 2-2، ج و 2-3 و برگزیدگان دانش آموزی و دانشجویی مسابقه های آموزش شده های فنی و حرفه ای و جهانی مهارت) در صورتی که موفق به اخذ پذیرش از دانشگاه محل تحصیل خود نشوند، جایابی آنها بر اساس دستورالعمل مصوب شورای هدایت توسط سازمان سنجش انجام می شود؛

تبصره 11: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت رسمی پذیرش دانشجو در هر رشته- محل (مندرج در دفترچه سازمان سنجش) است؛

ماده 3: پذیرش دانشجویان ممتاز مذکور در ماده 2 (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره های تحصیلی بالاتر در هر يك از دانشگاه های دولتی به صورت رایگان می باشد و دانشگاهها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

ماده 4: افراد مشمول ماده 2 این آیین نامه صرفاً می توانند برای سال و دوره تحصیلی بلافاصله بعدی خود از تسهیلات مربوط بهره مند شوند؛
ماده 5: افراد ذیل می توانند در صورت شرکت در آزمون ورودی دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی برابر 90 درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده آزاد در رشته - محل مورد تقاضا پذیرفته شوند.

الف- افراد مشمول ماده 2 این آیین نامه (با رعایت شرایط مندرج در هر بند)؛

تبصره 1: در مورد دانشجویان بند ج 2-3 ماده 2، منحصرأ" دانش آموختگان رتبه اول با رعایت شرایط مندرج در آن می توانند از این تسهیلات بهره مند شوند.

ب- دارندگان نشان نقره و برنز کشوری المپیاد دانش آموزی با معرفی مراجع ذی ربط؛

رتبه های اول تا سوم مرحله کشوری مسابقه ملی مهارت (در هر يك از رشته های مسابقه) برای ورود به آموزش شده های فنی و حرفه ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، دانشگاه جامع علمی - کاربردی و مؤسسه های آموزشی عالی غیردولتی - غیرانتفاعی با معرفی دبیرخانه این مسابقه ها؛

ت: دانش آموختگان رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته که ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال دوره تحصیلی خود را به پایان رسانده و به لحاظ میانگین کل، حائز بالاترین میانگین در مقایسه با دانشجویان هم رشته و هم ورودی در دانشگاه محل تحصیل خود باشند؛

تبصره 2: افراد موضوع این ماده مجازند حداکثر طی مدت دو سال پس از زمان دانش آموختگی و صرفاً برای يك بار از تسهیلات این ماده بهره مند شوند.

تبصره 3: تسهیلات مندرج در این ماده برای دانشجویان واجد شرایط دانشگاه آزاد اسلامی از طریق شرکت در آزمون ورودی همان دانشگاه قابل اعمال است.

ماده 6: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد دارای شرایط زیر می توانند با اخذ پذیرش از دانشگاه مورد نظر بدون شرکت در آزمون ورودی در دوره تحصیلی دکتری Ph.D ادامه تحصیل دهند؛

الف) دارا بودن حداقل میانگین کل 17 و حداقل دو مقاله در مجلات علمی - پژوهشی نمایه شده معتبر ملی و بین المللی

ب) دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد

تبصره 1: محاسبه میانگین کل دروس دوره کارشناسی ارشد بدون در نظر گرفتن نمره پایان نامه می باشد.

تبصره 2: پذیرش دانشجویان مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت و با رعایت مفاد مندرج در آن، طبق دستورالعمل مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

ماده 7: نظارت بر اجرای این آیین نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر این معاونت مورد استناد خواهد بود؛

مادّه 8: این آیین‌نامه مشتمل بر يك مقدمه، هشت مادّه و شانزده تبصره در تاريخ 86/2/31 به تصويب شوراي هدايت استعدادهاي درخشان در وزارت علوم، تحقيقات و فناوري رسيد و جاگزين مصوبه‌هاي « آيين‌نامه پذيرش دانشجويان ممتاز در مقطع تحصيلي بالاتر بدون شركت در آزمون ورودي (ابلاغيه شماره 21/732 مورخ 85/3/23)، آيين‌نامه نحوه پذيرش برگزيدگان جشنواره‌ها و مسابقات علمي در دوره‌هاي آموزش عالي (ابلاغيه شماره 21/1918 مورخ 80/8/30)، آيين‌نامه تسهيل ادامه تحصيل دانش‌آموختگان رتبه اول دوره كارداني (ابلاغيه شماره 21/3603 مورخ 83/12/26)، آيين‌نامه تسهيل ادامه تحصيل دانش‌آموختگان رتبه اول دوره كارشناسي (ابلاغيه شماره 21/923 مورخ 84/4/29)، آيين‌نامه تسهيلات آموزشي و پژوهشي براي دانشجويان ممتاز دوره‌هاي كارشناسي ارشد و دكترى **Ph.D** (ابلاغيه شماره 21/357 مورخ 82/3/10) ارائه تسهيلات به برگزيدگان مسابقه ملي و جهاني مهارت (ابلاغيه شماره 21/426/2618 مورخ 84/3/1)، ارائه تسهيلات به برگزيدگان مسابقه‌هاي آموزشكده‌هاي فني و حرفه‌اي (ابلاغيه شماره 21/3387 مورخ 83/12/8)، ارائه تسهيلات به دانشجويان برگزيده نمونه كشوري (ابلاغيه شماره 21/2956 مورخ 83/10/21)، مصوبه جلسه بيست و نهم مورخ 81/7/18 شوراي هدايت (در خصوص دارندگان نشان نقره و برنز كشوري المپياد دانش آموزي) و ابلاغيه شماره 21/4646 مورخ 85/12/14 (درخصوص عدم دريافت شهریه از دانشجويان ممتاز) مي‌شود و براي پذيرش دانشجو در سال تحصيلي «86-87» به بعد قابل اجراست.